

PRAVILNIK O VASPITNO-DISCIPLINSKOJ ODGOVORNOSTI UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE

Na osnovu člana 119. stav 1. tačka 1) Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018-dr.zakoni, 10/2019, 6/2020, 129/2021 i 92/2023- dalje: Zakon) i člana 86, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114 i 115 Statuta Osnovne škole del.br. 91/01-2, Školski odbor Osnovne škole "Miroslav Antić" Palić (dalje: Škola), dana 30.04.2024. godine, pod del.br. 91-1/01-2 doneo je

PRAVILNIK O VASPITNO-DISCIPLINSKOJ ODGOVORNOSTI UČENIKA

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuju se obaveze i odgovornost učenika, vaspitno-disciplinski postupak, vaspitne i vaspitno-disciplinske mere, nadležnost za izricanje mera, pravna zaštita učenika i materijalna odgovornost učenika.

Obaveze učenika

Član 2.

Učenik ima obavezu da:

- 1) redovno pohađa nastavu i izvršava školske obaveze;
- 2) poštuje pravila ponašanja, odluke direktora i organa škole;
- 3) radi na usvajanju znanja, veština i vrednosnih stavova utvrđenih školskim programom, prati sopstveni napredak i izveštava o tome nastavnike i roditelje, odnosno druge zakonske zastupnike;
- 4) ne ometa izvođenje nastave i ne napušta čas bez prethodnog odobrenja nastavnika;
- 5) poštuje ličnost drugih učenika, nastavnika i ostalih zaposlenih u školi;
- 6) stara se o očuvanju životne sredine i ponaša u skladu sa pravilima ekološke etike;

7) čuva imovinu škole i čistoću i estetski izgled školskih prostorija;

U ostvarivanju prava i obaveza učenik ne sme da ugrožava druge u ostvarivanju njihovih prava.

Vaspitni rad sa učenikom

Član 3.

Prema učeniku koji vrši povredu pravila ponašanja u Školi ili ne poštuje odluke direktora i organa Škole, neopravdano izostane sa nastave pet časova, odnosno koji svojim ponašanjem ugrožava druge u ostvarivanju njihovih prava kao i u slučajevima sumnje da je počinio težu povredu obaveza učenika i povredu zabrane iz čl. 110-112. Zakona, Škola će uz učešće roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, pojačati vaspitni rad.

Vaspitni rad ostvarjuje se aktivnostima: u okviru odeljenjske zajednice, stručnim radom odeljenjskog starešine, pedagoga, psihologa, posebnih timova, a kada je to neophodno da sarađuje sa odgovarajućim ustanovama socijalne, odnosno zdravstvene zaštite radi određivanja i pružanja podrške učeniku u vezi sa promenom njegovog ponašanja.

Odeljenjski starešina, zajedno sa stručnim saradnicima, odnosno sa timom za zaštitu od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, sačinjava plan pojačanog vaspitnog rada koji traje najkraće do okončanja vaspitno-disciplinskog postupka.

Odeljenjski starešina vodi posebnu pedagošku evidenciju o pojačanom vaspitnom radu u koju se unose podaci o: događaju, učesnicima, vremenskoj dinamici, preduzetim aktivnostima i merama i ostvarenim rezultatima tog rada.

Rezultate pojačanog vaspitnog rada, na osnovu zajedničkog izveštaja odeljenjskog starešine, stručnih saradnika i timova, direktor, odnosno nastavničko veće uzima u obzir prilikom izricanja vaspitno - disciplinske mere.

Sa učenikom koji van prostora Škole, odnosno drugog prostora u kome Škola ostvaruje obrazovno-vaspitni rad, učini povredu zabrane iz čl. 110-112. Zakona, Škola u skladu sa izveštajem spoljašnje mreže zaštite pojačava vaspitni rad, uz preuzimanje drugih aktivnosti u skladu sa propisima kojima se uređuju: kriterijumi za prepoznavanje oblika diskriminacije, postupanje ustanove u slučaju sumnje ili utvrđenog diskriminativnog ponašanja i vređanja ugleda, časti i dostojanstva ličnosti, kao i protokola postupanja u odgovoru na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje.

Lakše povrede obaveza učenika i vaspitne mere

Član 4.

Učenik odgovara za lakše povrede obaveza utvrđene statutom Škole.

Lakše povrede obaveza učenika su:

- 1) neopravdano izostajanje sa nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada do 25 časova u toku školske godine;
- 2) ometanje rada u odeljenju;
- 3) nedolično ponašanje prema drugim učenicima, nastavnicima, stručnim saradnicima i drugim zaposlenima u Školi;
- 4) izazivanje nereda u prostorijama Škole i školskom dvorištu;
- 5) nepoštovanje odluka nadležnih organa Škole;
- 6) neobaveštavanje roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika o rezultatima učenja i vladanja i neprenošenje poruka odeljenskog starešine, drugih nastavnika i stručnih saradnika;
- 7) oštećenje školske zgrade, prostorija, inventara, instalacija i pribora zaposlenih u Školi;
- 8) oštećenje ili uništenje ličnih stvari i pribora drugih učenika, nastavnika i drugih zaposlenih u Školi;
- 9) neopravdano zakašnjavanje na redovnu nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada;
- 10) narušavanje estetskog izgleda Škole i školskog dvorišta;
- 11) nepridržavanje Kućnog reda i Pravila ponašanja.

Član 5.

Za lakšu povedu obaveze učenika mogu se izreći vaspitne mere:

- 1) opomena;
- 2) ukor odeljenskog starešine;

3) ukor odeljenskog veća, na osnovu izjašnjavanja nastavnika koji izvode nastavu u odeljenju učenika, u skladu sa opštim aktom škole.

Za lakšu povredu obaveze učenika iz člana 4. stav 2. tačka 1) vaspitne mere se izriču postupno i to:

1. opomena – od 8 do 11 neopravdanih časova;
2. ukor odeljenskog starešine – od 12 do 15 neopravdanih časova;
3. ukor odeljenskog veća – od 16 do 25 neopravdanih časova.

Vaspitne mere izriču se učeniku bez vođenja disciplinskog postupka, u školskoj godini u kojoj je učinjena povreda obaveze. Opomenu i ukor odeljenskog starešine izriče odeljenski starešina.

Uslov za izricanje vaspitne mere je prethodno preuzimanje aktivnosti pojačanog vaspitnog rada sa učenikom, iz člana 3. ovog pravilnika.

Teže povrede obaveza učenika i vaspitno-disciplinske mere

Član 6.

Teže povrede obaveza učenika propisane su Zakonom. Za težu povredu obaveze učenik odgovara ako je u vreme izvršenja obaveza bila propisana Zakonom.

Teže povrede obaveza učenika su:

- 1) uništenje, oštećenje, skrivanje, iznošenje, prepravka ili dopisivanje podataka u evidenciji koju vodi Škola ili druga organizacija, odnosno organ;
- 2) prepravka ili dopisivanje podataka u javnoj ispravi koju izdaje Škola ili organ, odnosno ispravi koju izda druga organizacija;
- 3) uništenje ili krađa imovine Škole, privrednog društva, preuzetnika, učenika ili zaposlenog;
- 4) posedovanje, podstrekavanje, pomaganje, davanje drugom učeniku i upotreba psihoaktivnih supstanci, odnosno akohola, droga i nikotinskih proizvoda;
- 5) unošenje u Školu ili drugu organizaciju oružja pirotehničkog sredstva ili drugog predmeta koji može da ugrozi ili povredi drugo lice;
- 6) ponašanje učenika kojim ugrožava vlastitu bezbednost ili bezbednost drugih učenika, nastavnika i zaposlenih u Školi, u školskim i drugim aktivnostima koje se

ostvaruju van škole, a koje škola organizuje i koje dovodi do njihovog fizičkog i psihičkog povređivanja;

7) upotreba mobilnog telefona, elektronskog uređaja i drugog sredstva u svrhe kojima se ugrožavaju prava drugih ili u svrhu prevare u postupku ocenjivanja;

8) neopravdano izostajanje sa nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada više od 25 časova u toku školske godine, od čega više od 15 časova nakon pismenog obaveštenja roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika od strane škole;

9) učestalo činjenje lakših povreda obaveza u toku školske godine, pod uslovom da su preuzete neophodne mere radi korekcije ponašanja učenika.

Za povrede iz stava 2. tač. 8) i 9) ovog člana je obavezna postupnost u izricanju mera.

Škola je dužna da opštim aktom propiše upotrebu mobilnog telefona, elektronskog uređaja i drugog sredstva, u skladu sa Smernicama koje donosi Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Član 7.

Za težu povredu obaveze učeniku se izriče vaspitno-disciplinska mera:

- 1) ukor direktora;
- 2) ukor nastavničkog veća.

Za teže povrede obaveza iz člana 6. stav 2. tačka 8) ovog pravilnika, vaspitno-disciplinske mere izriču se na sledeći način:

1. ukor direktora – od 26 do 30 neopravdanih časova;
2. ukor nastavničkog veća – od 31 do 35 neopravdanih časova.

Za teže povrede obaveza iz člana 6. stav 2. tačke 8) i 9) ovog pravilnika je obavezna postupnost u izricanju mera.

Vaspitno-disciplinska mera izriče se učeniku po sprovedenom vaspitno-disciplinskom postupku u kome je utvrđena odgovornost učenika.

Vaspitna i vaspitno-disciplinska mera izriču se učeniku u školskoj godini u kojoj je učinjena povreda obaveze učenika.

Uporedno sa izricanjem ovih mera učeniku škola određuje i obavezu obavljanja društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada u prostorijama ili van prostorija škole, pod nadzorom nastavnika, odnosno stručnog saradnika, u skladu sa Pravilnikom o obavljanju društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada u ustanovama obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 10/2024)). Društveno koristan i humanitarni rad se određuje učeniku zavisno od težine povrede obaveze, psihofizičke i zdravstvene sposobnosti učenika, uzrasta i drugih parametara, i o tome odmah obaveštava roditelj/drugi zakonski zastupnik učenika.

Kada povredu obaveze, odnosno povedu zabrane učini maloletan učenik, škola odmah, ili najkasnije narednog dana od učinjene povrede obaveštava roditelja/drugog zakonskog zastupnika učenika.

Povrede zabrane učenika i vaspitno-disciplinske mere

Član 8.

U ustanovi su zabranjene diskriminacija i diskriminatorno postupanje, kojim se na posredan ili neposredan, otvoren ili prikriven način neopravdano pravi razlika ili nejednakost postupa, odnosno vrši propuštanje (isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva) u odnosu na lice ili grupe lica, kao i na članove njihovih porodica ili njima bliska lica na otvoren ili prikriven način, a koja se zasniva na rasu, boji kože, precima, državljanstvu, statusu migranta odnosno raseljenog lica, nacionalnoj pripadnosti ili etničkom poreklu, jeziku, verskim ili političkim ubedjenjima, polu, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji, imovinskom stanju, socijalnom i kulturnom poreklu, rođenju, genetskim osobenostima, zdravstvenom stanju, smetnji u razvoju i invaliditetu, bračnom i porodičnom statusu, osuđivanosti, starosnom dobu, izgledu, članstvu u političkim, sindikalnim i drugim organizacijama i drugim stvarnim, odnosno prepostavljenim ličnim svojstvima, kao i po drugim osnovima utvrđenim zakonom kojim se propisuje zabrana diskriminacije.

Član 9.

U ustanovi je забранено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље зlostavljanje i zanemarivanje zaposlenog, učenika, odraslog, roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, ili trećeg lica u ustanovi.

Pod nasiljem i zlostavljanjem podrazumeva se svaki oblik jedanput učinjenog odnosno ponavljanog verbalnog ili neverbalnog ponašanja koje ima za posledicu stvarno ili potencijalno ugrožavanje zdravlja, razvoja i dostojanstva ličnosti učenika i odraslog.

Zanemarivanje i nemarno postupanje predstavlja propuštanje ustanove ili zaposlenog da obezbedi uslove za pravilan razvoj učenika i odraslog.

Pod fizičkim nasiljem smatra se fizičko kažnjavanje učenika ili odraslog od strane zaposlenog, roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, ili trećeg lica u ustanovi; svako ponašanje koje može da dovede do stvarnog ili potencijalnog telesnog povređivanja učenika, odraslog ili zaposlenog; nasilno ponašanje zaposlenog prema učeniku ili odraslom, kao i učenika i odraslog prema drugom učeniku, odraslom ili zaposlenom.

Pod psihičkim nasiljem smatra se ponašanje koje dovodi do trenutnog ili trajnog ugrožavanja psihičkog i emocionalnog zdravlja i dostojanstva.

Pod socijalnim nasiljem smatra se isključivanje učenika i odraslog iz grupe vršnjaka i različitih oblika aktivnosti ustanove.

Pod seksualnim nasiljem i zlostavljanjem smatra se ponašanje kojim se učenik seksualno uznemirava, navodi ili primorava na učešće u seksualnim aktivnostima koje ne želi, ne shvata ili za koje nije razvojno dorastao ili se koristi za prostituciju, pornografiju i druge oblike seksualne eksploatacije.

Pod digitalnim nasiljem i zlostavljanjem smatra se zloupotreba informaciono-komunikacionih tehnologija, koja može da ima za posledicu povredu druge ličnosti i ugrožavanje dostojanstva i ostvaruje se slanjem poruka elektronskom poštom, sms-om, mms-om, putem veb sajta, četovanjem, uključivanjem u forume, socijalne mreže i drugim oblicima digitalne komunikacije.

Zabranjeno je svako ponašanje zaposlenog prema učeniku i odraslom, učenika i odraslog prema zaposlenom, roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika ili trećeg lica prema zaposlenom, zaposlenog prema roditelju odnosno drugom zakonskom zastupniku, učenika i odraslog prema drugom učeniku ili odraslom, kojim se vređa ugled, čast ili dostojanstvo.

U ustanovi je zabranjeno stranačko organizovanje i delovanje i korišćenje prostora ustanove u te svrhe.

Član 10.

Učenik odgovara za povredu zabrane, ako je zabrana u vreme kada je povreda učinjena bila propisana Zakonom.

Za učinjenu povredu zabrane (čl. 110-112. Zakona) učeniku se izriče vaspitno-disciplinska mera ukor direktora ili ukor nastavničkog veća; premeštaj učenika od V do VIII razreda u drugu osnovnu školu, prema odluci nastavničkog veća, uz obaveštavanje roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika i uz saglasnost škole u koju učenik prelazi.

Izuzetno, učeniku osnovne škole može se izreći vaspitno-disciplinska mera premeštaj u drugu osnovnu školu, za učinjene teže povrede obaveze učenika:

- posedovanje, podstrekavanje, pomaganje, davanje drugom učeniku i upotreba psihoaktivnih supstanci, odnosno akohola, droga i nikotinskih proizvoda;
- unošenje u Školu ili drugu organizaciju oružja pirotehničkog sredstva ili drugog predmeta koji može da ugrozi ili povredi drugo lice.

U vaspitno-disciplinskom postupku koji je pokrenut za težu povedu obaveze učenika iz stava 3. ovog člana i povedu zabrane, učenik može biti udaljen iz neposrednog obrazovno-vaspitnog rada, koji obuhvata obaveznu nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada, najkraće pet radnih dana, a najduže do okončanja vaspitno-disciplinskog postupka, odnosno najduže 20 dana.

Član 11.

Uporedno sa izricanjem vaspitne, odnosno vaspitno-disciplinske mere škola učeniku određuje i obavezu obavljanja društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada koji se odvija u prostorijama ili van prostorija škole pod nadzorom nastavnika, odnosno stručnog saradnika.

Škola određuje učeniku društveno-korisni, odnosno humanitarni rad u skladu sa težinom učinjene povrede, vodeći računa o psihofizičkoj i zdravstvenoj sposobnosti, uzrastu i dostojanstvu učenika i o tome je dužna odmah da obavesti roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika.

U slučaju izricanja mere učeniku koji pohađa nastavu po IOP-u uzima se u obzir i mišljenje predstavnika tima za inkluzivno obrazovanje.

Aktivnosti humanitarnog i društveno-korisnog rada se organizuju u grupi, odeljenju, razredu, odnosno klasi škole, u drugoj ustanovi, samostalno ili uz podršku vršnjaka, nastavnika i stručnog saradnika, u skladu sa Pravilnikom o obavljanju društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada u ustanovama obrazovanja i vaspitanja.

Član 12.

Kod izrečenih vaspitnih mera za učinjene lakše povrede obaveze učenika aktivnosti društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada mogu biti:

produženje obaveze redara; pisanje rada sa temom vezanom za povedu obaveze; izrada panoa vezanog za određenu temu; briga o prostoru u kome borave učenici; pomoć u produženom boravku; pomoć nastavniku; pomoć dežurnom nastavniku; pomoć stručnom saradniku; pomoć u administrativnim poslovima; pomoć školskim timovima; organizovanje humanitarne akcije; pomoć domaru; pomoć tehničkom

osoblju; učešće o organizovanju predavanja spoljnih saradnika; pomoć u trpezariji; pomoć nastavnicima u vannastavnim aktivnostima; uređenje dvorišta; učešće u organizovanju kulturnih, sportskih i drugih aktivnosti u školi; izrada flajera, stripova i sl. o nebezbednom ponašanju i dr.

Član 13.

Pri izricanju vaspitno-disciplinskih mera učeniku za teže povrede obaveza moguće su sledeće aktivnosti društveno-korisnog i humanitarnog rada: uključivanje u pripremu materijala i izradu letopisa ili časopisa škole, prikaz o značaju evidencija i javnih isprava (ako su povrede vezane za evidencije, javne isprave); prezentacije vezane za čuvanje imovine škole, imovine drugih i lične imovine; briga o prostoru u kome se boravi, pomoć u održavanju škole (kod povreda obaveza vezanih za uništenje ili krađu imovine); pomoć u izradi brošura i materijala za rad i učešće u predavanjima u vezi sa temama koje su vezane za sistem vrednosti koji želimo da učenik promeni (kod povreda obaveza u vezi sa unošenjem i korišćenjem raznih sredstava - pirotehničkih, korišćenja psihoaktivnih supstanci, alkohola i sl); pomoć timu za zaštitu od nasilja u organizovanju predavanja na teme u vezi sa povredom; pomoć nastavniku, dežurnom nastavniku, domaru, pomoćnom osoblju, pomoć zaposlenima na održavanju higijene, pomoć nastavniku u produženom boravku, pomoć u izvođenju prezentacija vezanih za teme zaštite ličnih podataka na internetu; pomoć nastavniku ili stručnom saradniku na prikupljanju materijala za ostvarivanje predavanja na određenu temu i dr.

Član 14.

Moguće aktivnosti vezane za povrede zabrane i izrečene vaspitno-disciplinske mere učeniku iz razloga povreda zabrane (zabrana nasilja, zlostavljanja, zanemarivanja, diskriminacije i ponašanja kojima se vreda čast, ugled, dostojanstvo) su sledeće: organizovanje predavanja na temu ljudskih prava i prava deteta; organizovanje predavanja za učenike na teme vezana za građanska prava, obaveze i odgovornosti; organizovanje predavanja za roditelje vezana za građanska prava, obaveze i odgovornosti; učestvovanje u organizovanju humanitarne akcije za pomoć ugroženima; podrška-pomoć pedagoškom asistentu ili ličnom pratiocu u pružanju podrške učenicima.

Vaspitno-disciplinski postupak

Član 15.

Kada postoji osnovana sumnja da je učenik izvršio težu povredu obaveza ili povredu zabrane iz člana 6-8. ovog pravilnika, Škola pokreće vaspitno-disciplinski postupak, o čemu mora da obavesti roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika i uključi ga u odgovarajući postupak i pojačani vaspitni rad.

Škola obaveštava Ministarstvo nadležno za poslove prosvete o povredi zabrane iz čl. 8. i 9. ovog pravilnika (čl. 110-112. Zakona), u skladu sa propisima kojima se uređuju: kriterijumi za prepoznavanje oblika diskriminacije, postupanje ustanove u slučaju sumnje ili utvrđenog diskriminativnog ponašanja i vređanja ugleda, časti i dostojanstva ličnosti, kao i protokola postupanja u odgovoru na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje.

Vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu težu povedu obaveza učenika pokreće se najkasnije u roku od pet dana od dana saznanja, odnosno odmah, a najkasnije u roku od 2 dana od dana saznanja za učinjenu povedu zabrane iz člana 8. i 9. ovog pravilnika i težu povedu obaveza učenika iz čl. 6. st. 2. t. 4) i 5) ovog pravilnika, o čemu odmah, a najkasnije narednog dana obaveštava roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

Odluku donosi direktor na osnovu podataka koje dobije od odeljenjskog starešine, a treba da sadrži:

- podatke o učeniku,
- opis teže povrede obaveze učenika, odnosno povrede zabrane,
- vreme, mesto i način izvršenja povrede,
- dokaze o učinjenoj težoj povredi obaveza ili povredi zabrane.

Odluka se obavezno dostavlja učeniku, odnosno njegovom roditelju ili drugom zakonskom zastupniku i odeljenjskom starešini.

U toku vaspitno-disciplinskog postupka učenik, uz prisustvo roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika, kao i svi ostali učesnici i svedoci moraju biti saslušani i dati pismenu izjavu.

Ukoliko se roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika ne odazove pozivu a uredno je pozvan, direktor odmah a najkasnije narednog dana postavlja psihologa/pedagoga škole da zastupa interes učenika u postupku i o tome odmah obaveštava centar za socijalni rad.

Postupak se okončava donošenjem rešenja u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka, čemu prethodi utvrđivanje svih činjenica od značaja za odlučivanje.

Rešenje donosi direktor ustanove.

Izuzetno, u slučaju učinjene teže povrede obaveze učenika:

- posedovanje, podstrekavanje, pomaganje, davanje drugom učeniku i upotreba psihoaktivnih supstanci, odnosno akohola, droga i nikotinskih proizvoda;
- unošenje u Školu ili drugu organizaciju oružja pirotehničkog sredstva ili drugog predmeta koji može da ugrozi ili povredi drugo lice;
- i povrede zabrane, vaspitno-disciplinski postupak okončava se donošenjem rešenja u roku od 20 dana od dana pokretanja.

Pre donošenja rešenja utvrđuju se sve činjenice od relevantne za odlučivanje o odgovornosti učenika.

Podaci o izrečenim vaspitnim i vaspitno-disciplinskim merama moraju biti uneti u odgovarajući deo obrasca i prilikom prevođenja u drugu osnovnu školu u toku školske godine.

Škola u kojoj učenik nastavlja školovanje u obavezi je da prati ponašanje učenika i sprovodi pojačan vaspitni rad u saradnji sa nadležnim centrom za socijalni rad i drugim ustanovama spoljašnje zaštite.

Član 16.

O učinjenoj povredi obaveze (težoj povredi obaveze ili povredi zabrane) škola odmah, a najkasnije narednog radnog dana obaveštava roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika maloletnog učenika i uključuje ga u postupak.

Učenik, uz prisustvo roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, mora biti saslušan u vaspitno-disciplinskom postupku, kao i svedoci, i dati pisanu izjavu.

Prilikom donošenja odluke o izricanju vaspitno-disciplinske mere, moraju se uzeti u obzir sve činjenice relevantne za odlučivanje.

Član 17.

Prilikom izricanja bilo koje od Zakonom propisanih mera, prema učeniku koji je učinio težu povedu obaveze ili povedu zabrane iz čl. 110-112. Zakona, moraju se prethodno preduzeti aktivnosti pojačanog vaspitnog rada, propisane Zakonom. Kada takve aktivnosti dovedu do pozitivne promene u ponašanju učenika, postupak protiv učenika će se obustaviti, izuzev ako je povredom zabrane ozbiljno ugrožen identitet drugog lica, ili u slučaju učinjene teže povrede obaveze učenika:

- posedovanje, podstrekavanje, pomaganje, davanje drugom učeniku i upotreba psihoaktivnih supstanci, odnosno akohola, droga i nikotinskih proizvoda;

- unošenje u Školu ili drugu organizaciju oružja pirotehničkog sredstva ili drugog predmeta koji može da ugrozi ili povredi drugo lice.

Udaljenje učenika iz neposrednog obrazovno-vaspitnog rada

Član 18.

U vaspitno disciplinskom postupku koji je pokrenut za težu povredu obaveze učenika iz člana 5. st. 2. tač. 4) i 5) ovog pravilnika i povredu zabrane, učenik može biti udaljen iz neposrednog obrazovno-vaspitnog rada koji obuhvata obaveznu nastavu i ostale oblike obrazovno-vaspitnog rada.

Učenik može biti udaljen iz neposrednog obrazovno-vaspitnog rada i ostalih oblika obrazovno-vaspitnog rada najkraće pet radnih dana, a najduže do okončanja vaspitno-disciplinskog postupka.

Direktor škole, nakon procene tima za zaštitu od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja u skladu sa protokolom postupanja u ustanovi u odgovoru na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje i pravilnikom o društveno-korisnom, odnosno humanitarnom radu, utvrđuje sve činjenice od značaja za odlučivanje i donosi rešenje o udaljenju učenika.

Tokom udaljenja, učenik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik je dužan da se informiše o toku nastavnog procesa i da sadržaje programa nastave i učenja prati uz upotrebu nastavnog materijala koji je škola u obavezi da dostavi učeniku radi obezbeđivanja kontinuiteta u obrazovanju.

Škola je dužna da o udaljenju učenika obavesti nadležni centar za socijalni rad radi zajedničkog delovanja u realizaciji pojačanog vaspitnog rada.

Društveno-koristan i humantarni rad

Član 19.

U okviru pojačanog vaspitnog rada sa učenikom zbog učinjene lakše i teže povrede obaveza učenika, kao i povrede zabrane, vodeći računa o psihofizičkoj i zdravstvenoj sposobnosti, uzrastu i dostojanstvu učenika, planira se i realizuje društveno-koristan, odnosno humanitaran rad.

Roditelj je dužan da aktivno učestvuje u ostvarivanju plana pojačanog vaspitnog rada, kao i realizaciji društveno-korisnog rada. Roditelj je odgovoran ako učenik odbije da učestvuje u realizaciji aktivnosti društveno-korisnog rada, u skladu sa zakonom.

Aktivnosti društveno-korisnog i humanitarnog rada se organizuju u grupi, odeljenju, razredu škole, u drugoj ustanovi, samostalno ili uz podršku vršnjaka, nastavnika i stručnog saradnika.

Aktivnosti društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada u Školi su:

1. Uređenje prostora Škole i u lokalnoj zajednici - parkova, sportskih terena, dvorišta škola (sađenje drveća, cveća, postavljanje kućica za ptice u školskom dvorištu i gradskom parku...);
2. Pisanje rada /sastava i izlaganje u odeljenju na temu u vezi povrede obaveze;
3. Uključivanje učenika u organizovanim aktivnostima Škole – vršnjačku podršku za učenje, u okviru dodatne i dopunske nastave, pripreme za završni ispit, podršku učenicima u učenju;
4. Pružanje pomoći u učenju i obavljanju učeničkih obaveza drugu iz odeljenja ili Škole;
5. Briga o prostoru u kojem borave učenici: uređenje učionica, biblioteke;
6. Organizovanje posebne humanitarne akcije;
7. Pomoć pomoćno-tehničkom osoblju oko sređivanja i čišćenja školskog prostora i prostora oko škole;
8. Pomoć pomoćno-tehničkom osoblju u radionici – različite popravke;
9. Učestvovanje u realizaciji humanitarnih akcija Kola srpskih sestara, Karitasa, Crvenog krsta, Gerontološkog centra, Kolevke, akcije hranjenja i udomljavanja napuštenih životinja, prikupljanje priloga i slično;
11. Organizovanje tematskih tribina, predavanja, okruglih stolova, radionica na različite teme (prevencija nasilja, mentalno zdravlje mladih, zdravi stilovi života, polno prenosive bolesti, psihoaktivne supstance, pandemijske bolesti, značaj higijene i dr.);
12. Aktivno uključivanje učenika u učenički parlament.

Aktivnost iz stava 2. ovog člana, koja se odredi učeniku, traje od 30 do 60 minuta u sledećem vremenskom periodu, u zavisnosti od propisane vaspitne, odnosno vaspitno-disciplinske mere koja se može izreći učeniku zbog učinjene povrede obaveza:

Mera	učestalost	Vremenski period
Opomena	2 puta nedeljno	2 nedelje
Ukor odeljenjskog starešine	2 puta nedeljno	3 nedelje
Ukor odeljenjskog veća	3 puta nedeljno	3 nedelje
Ukor direktora	3 puta nedeljno	4 nedelje
Ukor nastavničkog veća	4 puta nedeljno	4 nedelje

Član 20.

U situaciji povrede zabrane ili teže povrede obaveza učenika, kada se izrađuje plan pojačanog vaspitnog rada za učenika, tim za zaštitu učenika od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja u saradnji sa roditeljima, određuje aktivnosti društveno-korisnog rada za učenika iz člana 19. ovog pravilnika (dalje: aktivnosti).

U situacijama lakše povrede obaveza učenika i prvog nivoa vršnjačkog nasilja kada se planiraju aktivnosti pojačanog vaspitnog rada za učenika, odeljenjski starešina u saradnji sa roditeljima određuje aktivnosti društveno-korisnog rada za učenika.

Odeljenjski starešina podnosi izveštaj o efektima pojačanog vaspitnog rada i u okviru njega društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada, timu za zaštitu učenika od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

Aktivnost društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada, evidentira se u dnevniku uz izrečenu vaspitnu ili vaspitno-disciplinsku meru.

Član 21.

U slučaju teže povrede obaveza učenika, odnosno povrede zabrane, uz pojačani vaspitni rad odeljenjskog starešine i pedagoško-psihološke službe, pokreće se vaspitno-disciplinski postupak u skladu sa članovima 15 – 17. ovog pravilnika i u konsultaciji sa roditeljem bira aktivnost društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada.

Po okončanju perioda za koji je utvrđena realizacija aktivnosti društveno-korisnog rada, odeljenjsko veće razmatra predlaganje vaspitno-disciplinske mere u okviru vaspitno-disciplinskog postupka koji je pokrenut. Ukoliko učenik izvrši sve aktivnosti određenog društveno-korisnog rada, odeljenjsko veće može da predloži direktoru da se postupak protiv učenika obustavi, pošto su preduzete aktivnosti dovele do pozitivne promene ponašanja učenika.

Pokretanje prekršajnog postupka protiv roditelja

Član 22.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik je odgovoran ako učenik odbije da ostvaruje aktivnosti društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada. U slučaju da učenik odbije da ostvaruje aktivnosti društveno-korisnog rada, Škola podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka iz razloga što roditelj na poziv Škole nije uzeo aktivno učešće u svim oblicima vaspitnog rada sa učenikom, odnosno zbog izvršene teže povrede obaveza učenika, odnosno povrede zabrane, na osnovu člana 84. Zakona, a po konačnosti rešenja o utvrđenoj disciplinskoj odgovornosti učenika.

Ublažavanje i ukidanje izrečene mere

Član 23.

Tokom nastavne godine konačna odluka o vaspitnoj ili vaspitno-disciplinskoj meri može se ublažiti, odnosno zameniti blažom merom ili ukinuti, kada se proceni da je došlo do pozitivnih promena u ponašanju učenika.

Postupak za zamenu ili ukidanje izrečene mere pokreće se na zahtev učenika, roditelja (zakonskog zastupnika), odeljenjskog starešine ili odeljenjske zajednice. Pisani zahtev se upućuje odeljenjskom veću.

Odluku o zameni ili ukidanju izrečene mere donosi organ koji je meru izrekao, na predlog odeljenjskog veća. Organ Škole koji je meru izrekao može usvojiti zahtev za ublažavanje ili ukidanje izrečene mere, ako utvrdi da su pojačani vaspitni rad i izrečena mera dali očekivane rezultate, odnosno da su vaspitno delovali na učenika.

Odluka ovog organa je konačna.

OCENJIVANJE VLADANJA

Član 24.

Vladanje učenika od drugog do osmog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja ocenjuje se brojčano u toku i na kraju prvog i drugog polugodišta i utiče na opšti uspeh.

Učenik se ocenjuje najmanje dva puta u polugodištu iz vladanja.

Ocena iz vladanja može se dati učeniku kome je izrečena vaspitno-disciplinska mera, a može se dati i zbog ponašanja za koje je učeniku izrečena vaspitna mera.

Za učinjenu lakšu povredu obaveze kada se učeniku izriče vaspitna mera ukora odeljenskog veća može se dati ocena iz vladanja na osnovu odluke odeljenskog veća, pri čemu se cene sve okolnosti vezane za povredu obaveze, kao što su težina povrede obaveze, posledice povrede, okolnosti pod kojima je povreda učinjena, stepen odgovornosti učenika, ranije ponašanje i ponašanje učenika posle učinjene povrede, uzrast i druge okolnosti od uticaja.

Za izrečenu vaspitno-disciplinsku meru ukora direktora, ukora nastavničkog veća, premeštaja učenika od petog do osmog razreda u drugu osnovnu školu, premeštaja u drugu osnovnu školu, nadležni organ može dati ocenu iz vladanja učeniku, ceneći u svakom konkretnom slučaju stepen odgovornosti učenika i druge relevantne okolnosti navedene u stavu 2. ovog člana.

Vladanje učenika prvog razreda u toku polugodišta i na kraju školske godine može se oceniti samo opisno, tako da data ocena iz vladanja zbog izrečene vaspitne, odnosno vaspitno-disciplinske mere mora da bude opisna.

Član 25.

Zaključnu ocenu iz vladanja utvrđuje odeljenjsko veće na predlog odeljenjskog starešine na kraju prvog i drugog polugodišta na osnovu sagledavanja ličnosti i ponašanja učenika u celini, procenjivanjem njegovog ukupnog ponašanja i izvršavanja obaveza propisanih zakonom i izrečenih vaspitnih ili vaspitno-disciplinskih mera, preduzetih aktivnosti i njihovih efekata, a naročito na osnovu njegovog odnosa prema:

- 1) školskim obavezama i sopstvenim pravima i obavezama;
- 2) drugim učenicima;
- 3) zaposlenima u školi i drugim organizacijama u kojima se ostvaruju pojedini oblici obrazovno-vaspitnog rada;

- 4) imovini škole, imovini drugih lica ili organizacijama u kojima se ostvaruju nastava ili pojedini oblici obrazovno-vaspitnog rada;
- 5) zaštiti i očuvanju životne sredine;
- 6) društveno-korisnom radu i humanitarnim aktivnostima.

Prilikom zaključivanja ocene, odeljenjsko veće uzima u obzir i angažovanje učenika u vannastavnim aktivnostima, u skladu sa školskim programom (slobodne aktivnosti, učenička zadruga, zaštita životne sredine, zaštita od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, društveno-koristan rad i humanitarne aktivnosti i programi prevencije drugih oblika rizičnog ponašanja, kulturna aktivnost škole), procenjivanjem njegovog ponašanja i izvršavanja obaveza propisanih Zakonom.

Član 26.

Ocenu iz vladanja primerno (5) dobija učenik koji je ostvario sledeće uslove: ističe se u ispunjavanju školskih obaveza koje se odnose na nastavu i druge oblike rada, osim u situacijama opravdane sprečenosti; predstavlja primer za ugledanje u odnosima koje uspostavlja sa zaposlenima u školi i učenicima; ističe se u razvoju i negovanju atmosfere drugarstva i konstruktivnog rešavanja konflikata u vršnjačkoj populaciji; svojim ponašanjem i inicijativama koje pokreće promoviše pozitivne vrednosti, humanost, solidarnost i odgovornost prema sebi, drugima i okruženju.

Ocenu iz vladanja vrlo dobro (4) dobija učenik koji je ostvario sledeće uslove: neopravdano je izostao sa nastave osam časova; ispunjava školske obaveze koje se odnose na nastavu i druge oblike rada, osim u situacijama opravdane sprečenosti; pokazuje korektnost u odnosu prema zaposlenima u školi i učenicima; prihvata i primenjuje pravila u negovanju atmosfere drugarstva i konstruktivnog rešavanja konflikata u vršnjačkoj populaciji; preuzima odgovornost za svoje postupke, odnosno koriguje svoje ponašanje nakon opomene ili izrečene vaspitne mere.

Ocenu iz vladanja dobro (3) dobija učenik koji je ostvario sledeće uslove: neopravdano je izostao sa nastave najviše petnaest časova; povremeno postoje situacije kada ga je potrebno opominjati na ispunjavanje školskih obaveza koje se odnose na nastavu i druge oblike rada; povremeno postoje situacije kada ga je potrebno opominjati na obaveznost korektnog ponašanja prema zaposlenima u školi i učenicima; povremeno postoje situacije kada ga je potrebno opominjati na pravila u negovanju atmosfere drugarstva i konstruktivnog rešavanja konflikata u vršnjačkoj populaciji; prihvata odgovornost za svoje ponašanje i koriguje ga u pojačanom vaspitnom radu.

Ocenu iz vladanja zadovoljavajuće (2) dobija učenik koji ispunjava sledeće uslove: neopravdano je izostao sa nastave najviše dvadeset pet časova; učestalo ga je potrebno opominjati na ispunjavanje školskih obaveza koje se odnose na nastavu i

druge oblike rada; učestalo ga je potrebno opominjati na obaveznost korektnog ponašanja prema zaposlenima u školi i učenicima, pri čemu uglavnom izostaje korekcija ponašanja; učestalo ga je potrebno opominjati na pravila u negovanju atmosfere drugarstva i konstruktivnog rešavanja konflikata u vršnjačkoj populaciji, pri čemu uglavnom izostaje korekcija ponašanja; uglavnom ne prihvata odgovornost za svoje ponašanje, zbog čega izostaje korekcija ponašanja u pojačanom vaspitnom radu.

Ocenu nezadovoljavajuće (1) dobija učenik koji ispunjava sledeće uslove: neopravdano je izostao sa nastave više od dvadeset pet časova; i pored opomena i pojačanog vaspitnog rada ne ispunjava školske obaveze koje se odnose na nastavu i druge oblike rada; učestalo krši pravila korektnog ponašanja prema zaposlenima u školi i učenicima, pri čemu izostaje korekcija ponašanja; učestalo krši pravila u negovanju atmosfere drugarstva i konstruktivnog rešavanja konflikata u vršnjačkoj populaciji, pri čemu izostaje korekcija ponašanja; ne prihvata odgovornost za svoje ponašanje, odnosno kršenje pravila; ne popravlja svoje ponašanje nakon pojačanog vaspitnog rada.

Član 27.

U slučaju izrečenih vaspitnih i vaspitno-disciplinskih mera, ocena iz vladanja utvrđuje se na sledeći način:

1. Ukor odeljenjskog starešine – vrlo dobro (4);
2. Ukor odeljenjskog veća – dobro (3);
3. Ukor direktora – zadovoljavajuće (2);
4. Ukor nastavničkog veća – nezadovoljavajuće (1).

Izuzetno od stava 1. ovog člana, bez obzira na izrečenu vaspitnu ili vaspitno-disciplinsku meru, učeniku koji neopravdano izostaje sa nastave, a pojačani vaspitni rad nije doveo do pozitivne promene u ponašanju učenika, zaključna ocena iz vladanja ne može biti veća od:

1. vrlo dobro (4) dobija učenik koji je neopravdano izostajao sa nastave od 8 do 11 časova;
2. dobro (3) dobija učenik koji je neopravdano izostajao sa nastave od 12 do 15 časova;
3. zadovoljavajuće (2) dobija učenik koji je neopravdano izostajao sa nastave od 16 do 25 časova;

4. nezadovoljavajuće (1) dobija učenik koji je neopravdano izosatajao sa nastave 26 i više časova.

Izuzetno, odeljenjski starešina po pribavljenoj proceni tima za zaštitu učenika predlaže odeljenjskom veću smanjenje zaključne ocene iz vladanja na kraju drugog polugodišta učeniku koji učini težu povredu obaveze učenika ili povredu zabrane iz čl. 6-8 ovog pravilnika na kraju drugog polugodišta, kada nije moguće voditi vaspitno-disciplinski postupak.

Član 28.

Ocena iz vladanja popravlja se na predlog odeljenjskog starešine najkasnije na kraju prvog ili drugog polugodišta kada učenik pokazuje pozitivne promene u svom ponašanju i prihvata odgovornost za svoje postupke nakon ukazivanja na neprimereno ponašanje ili kroz pojačani vaspitni rad, nakon izrečene vaspitne, odnosno vaspitno-disciplinske mere.

Ukoliko je došlo do pozitivnih promena u ponašanju učenika, njegova zaključna ocena iz vladanja može biti veća od aritmetičke sredine svih utvrđenih ocena.

Ukoliko je došlo do negativnih promena u ponašanju učenika, njegova zaključna ocena iz vladanja može biti manja od aritmetičke sredine svih utvrđenih ocena.

Pravna zaštita učenika

Član 29.

Učenik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika ima pravo da podnese žalbu školskom odboru u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja kojim se utvrđuje odgovornost učenika i izriče vaspitno-disciplinska mera.

Odeljenjsko veće, na čiji predlog je odluka o izricanju vaspitno-disciplinske mere doneta, izjašnjava se o navodima žalbe i uz spise predmeta upućuje svoj izveštaj školskom odboru.

O žalbi školski odbor odlučuje u roku od 15 dana od dana dostavljanja žalbe. Žalba odlaže izvršenje rešenja.

Školski odbor, odlučujući po žalbi može da:

- 1) odbaci žalbu kao nedopuštenu, neblagovremenu ili podnetu od neovlašćenog lica;
- 2) odbije žalbu kao neosnovanu i potvrdi rešenje direktora;

3) usvoji žalbu, poništi rešenje u celini ili delimično i predmet vrati direktoru na ponovno postupanje i odlučivanje ili da doneše novo rešenje.

Protiv drugostepenog rešenja o izrečenoj vaspitno-disciplinskoj meri isključenja učenika iz škole učenik, njegov roditelj odnosno drugi zakonski zastupnik ima pravo na sudsku zaštitu u upravnom sporu.

Član 30.

Učenik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika, ima pravo da podnese prijavu pokrajinskom sekretarijatu nadležnom za poslove obrazovanja, ukoliko smatra da su mu povređena prava utvrđena zakonom, u slučaju:

- 1) donošenja ili nedonošenja odluke organa ustanove po podnetoj prijavi, prigovoru ili žalbi;
- 2) ako je povređena zabrana iz čl. 110-113. Zakona (čl. 6-8. ovog pravilnika);
- 3) povrede prava deteta i učenika iz člana 79. Zakona.

Prijavu iz stava 1. ovog člana učenik, njegov roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika može podneti u roku od osam dana od dana saznanja za povredu svojih prava.

Evidencija o izrečenim vaspitnim i vaspitno-disciplinskim merama

Član 31.

O izrečenim vaspitnim i vaspitno-disciplinskim merama evidenciju vodi odeljenjski starešina u Knjizi evidencije o obrazovno-vaspitnom radu (esDnevniku) i Čačkoj knjižici učenika, uz poštovanje načela propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Materijalna odgovornost učenika

Član 32.

Učenik, njegov roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika odgovara za materijalnu štetu koju učenik nanese Školi namerno ili krajnjom nepažnjom, u skladu sa zakonom.

Postupak za utvrđivanje materijalne odgovornosti učenika pokreće direktor, a vodi komisija od tri člana koju formira direktor i čiji je član i odeljenjski starešina.

Za štetu koju je prouzrokovalo više učenika, odgovornost je solidarna ukoliko nije moguće utvrditi stepen odgovornosti svakog od učenika za nastalu štetu.

Direktor, na osnovu predloga komisije, donosi rešenje o materijalnoj odgovornosti učenika, visini štete i roku za naknadu štete.

Direktor može doneti odluku o oslobođenju učenika, njegovog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika materijalne odgovornosti za štetu, zbog teške materijalne situacije.

Na rešenje direktora o materijalnoj odgovornosti učenik, njegov roditelj odnosno drugi zakonski zastupnik učenika može izjaviti žalbu školskom odboru, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Školski odbor donosi odluku u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

Ako učenik, odnosno roditelj ili drugi zakonski zastupnik učenika, po konačnosti rešenja ne naknadi štetu, naplata se može izvršiti prinudnim putem u izvršnom postupku.

Član 33.

Ukoliko se šteta novčano nadoknađuje, iznos određen u rešenju iz predhodnog člana uplaćuje se na račun Škole, odnosno pravnog lica kojem je šteta naneta.

Kada se naknada štete vrši popravkom ili kupovinom novog predmeta, odnosno stvari, učenik, roditelj ili drugi zakonski zastupnik učenika dužan je da o svom trošku popravi, odnosno kupi nov predmet, koji će po karakteristikama i kvalitetu odgovarati oštećenom, odnosno uništenom predmetu.

Član 34.

U slučajevima kada je hitno potrebno sanirati nastalu štetu, radi nesmetanog funkcionisanja obrazovno-vaspitnog rada, a učenik je priznao odgovornost za nastalu štetu, vodi se skraćeni postupak za utvrđivanje štete i načina njene nadoknade. U takvom postupku, šteta mora biti sanirana tokom dana u kojem je nastala, a najkasnije narednog dana.

U skraćenom postupku, domar Škole daje usmeno uputstvo učeniku, odnosno roditelju ili staratelju gde i na koji način može da se, sa najmanje troškova za roditelja, kupi oštećeni predmet, odnosno angažuju stručna lica za njegovu popravku.

Roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici učenika nisu dužni da se pridržavaju uputstva domara Škole iz predhodnog stava ovog člana, ali su dužni da poštuju rok

za saniranje nastale štete i odgovorni su i za materijalnu štetu nastalu kao posledica neblagovremenog saniranja prvobitne štete.

Završne odredbe

Član 35.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o vaspitno-disciplinskoj odgovornosti učenika del.br. 46/01-2 od 02.10.2023. godine.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Škole.

Palić, dana 30.04.2024. godine

**PREDSEDNIK
ŠKOLSKOG ODBORA**